

ย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง

เรื่องเสร็จที่ สรพ. ๑๑๐/๒๕๕๖

สำนวนเลขที่ ๕๕/๑๕๒/๒๕๕๖ (มีมติครั้งที่ ๖๐/๒๕๕๖ วันอังคารที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖)

ประเภทสำนวน ทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน

เรื่อง เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐกระทำทุจริต ความเสียหาย ๒,๓๖๙,๙๒๙ บาท

สรุปข้อเท็จจริง กรณีนาย พ. มีพฤติการณ์ร่วมกับบุคคลอื่นโดยได้วางแผนไว้ล่วงหน้าหรือเตรียมการไว้เพื่อให้กลุ่มพนักงานที่มีความรู้ ความสามารถดำเนินการออกแบบ สร้าง และติดตั้งเครื่อง PVD Inline Sputtering System ซึ่งเป็นหน้าที่ตามสัญญาของบริษัท ฮ. จึงเป็นลักษณะของการเอื้อประโยชน์ให้แก่บริษัท ฮ. เป็นเงิน ๙๖๖,๐๓๐ บาท กรณีมีพฤติการณ์ร่วมกับบุคคลอื่นในการขายเศษ Sputtering Target ชนิด Silver ซึ่งเป็นพัสดุของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มีควรได้ เป็นเงิน ๗๖๖,๑๓๙ บาท และกรณีไม่ดำเนินการเรียกร้องค่าเสียหายจากบริษัท ด. ที่เป็นผู้ออกของและขนส่งเครื่อง VHF Generator และได้ทำเครื่อง VHF Generator ของหน่วยงานของรัฐสูญหาย เป็นเงิน ๖๓๗,๗๒๐ บาท

ความเห็นของพนักงานสอบสวน -

ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เห็นว่า เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

คำวินิจฉัยสั่งการของผู้แต่งตั้ง เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด **ประเด็นที่พิจารณา** มีเจ้าหน้าที่ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่ จำนวนเท่าใด

กฎหมายที่พิจารณา ๑. พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๓. ระเบียบหน่วยงานของรัฐ ว่าด้วยการเงินและบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๙

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ กระทำการทุจริตและไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบเป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหาย แยกพิจารณาแต่ละกรณีได้ดังนี้

๑. กรณีนาย พ. มีพฤติการณ์ร่วมกับบุคคลอื่น โดยได้วางแผนไว้ล่วงหน้า หรือเตรียมการไว้เพื่อให้กลุ่มพนักงานที่มีความรู้ ความสามารถดำเนินการออกแบบ สร้างและติดตั้งเครื่อง PVD Inline Sputtering System ซึ่งเป็นหน้าที่ตามสัญญาของบริษัท ฮ.

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า หน่วยงานของรัฐได้ทำสัญญาจ้างเหมาออกแบบ สร้าง และติดตั้งเครื่อง PVD Inline Sputtering System กับบริษัท ฮ. โดยวิธีพิเศษ ซึ่งตามสัญญาจ้างระบุว่า บริษัท ฮ. ตกลงจะออกแบบ สร้าง และติดตั้งเครื่อง PVD Inline Sputtering ที่ใช้ในการเคลือบผิวโลหะของเซลล์แสงอาทิตย์ แต่ในการปฏิบัติงานตามสัญญาดังกล่าว นาย พ. ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันเป็นผู้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ เป็นผู้ดำเนินการทั้งหมด แต่หน่วยงานของรัฐต้องจ่ายค่าจ้างเต็มตามสัญญาจำนวน ๒๕ ล้านบาท เป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ซึ่งแยกพิจารณาได้ ดังนี้

๑.๑ ประเด็นค่าเสียหาย

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า หน่วยงานของรัฐ ได้ทำสัญญาจ้างบริษัท ฮ. ดำเนินการออกแบบ สร้างและติดตั้งเครื่อง PVD Inline Sputtering System ตามสัญญา ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ มูลค่า ๒๕ ล้านบาท เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่ากลุ่มพนักงานและลูกจ้าง ทั้ง ๗ คน ของสถาบัน เป็นผู้ทำการออกแบบ สร้าง และติดตั้งเครื่อง PVD Inline Sputtering System บริษัท ฮ. คงส่งเฉพาะวัสดุอุปกรณ์ประกอบเครื่อง ดังนั้น ความเสียหายที่แท้จริงควรเป็นจำนวนเงินตามสัญญาทั้งหมด ๒๕ ล้านบาท หักด้วยราคาของวัสดุที่ใช้ในการประกอบเครื่อง PVD Inline Sputtering System คิดเป็นจำนวนเท่าใดให้ถือเป็นความเสียหายที่เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบใช้

๑.๒ ประเด็นความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ ซึ่งพิจารณาการกระทำและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

(๑) นาย พ. ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการ มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลหน่วยงานของรัฐ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย พ. ได้นัดประชุมกลุ่มพนักงานในสถาบันที่มีความรู้และความสามารถในการออกแบบ สร้าง และติดตั้งเครื่อง PVD Inline Sputtering System ซึ่งเป็นเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต แผงเซลล์แสงอาทิตย์ รวม ๗ คน ได้แก่ นาย น. นาย ร. นาย ว. นาย ณ. นาย ป. นาย ศ. และนาย ม. หลังจากการประชุมมีพนักงานในกลุ่มที่เข้าร่วมประชุมได้ลาออกไป คือ นาย ศ. และนาย ม. และบุคคลทั้งสองได้เข้าไปทำงานให้ บริษัท ฮ. ต่อมานาย พ. ได้ดำเนินการให้นาย ศ. และนาย ม. กลับเข้ามาทำงานในสถาบัน ซึ่งเป็นการจ้างงานชั่วคราวผ่านระบบ FIN โดยเป็นการจ้างงานในลักษณะเหมาจ่ายตามผลงาน แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย พ. ได้ให้บุคคลทั้งสองโอนเงินค่าจ้างที่ได้รับจากสถาบันคืนให้บริษัท ฮ. จำกัด เสมือนว่าบุคคลทั้งสองยังคงเป็นพนักงานของบริษัท ฮ. ซึ่งทำให้บริษัท ฮ. มีคุณสมบัติที่จะเข้ามารับงานจ้างกับสถาบันได้ เนื่องจากมีผู้เชี่ยวชาญในการออกแบบ สร้าง และติดตั้งเครื่อง PVD Inline Sputtering System อยู่ทั้งนี้ในช่วงระยะเวลาดังกล่าว สถาบันได้รับอนุมัติจากหน่วยงานของรัฐ ให้ทำสัญญาจ้างเหมาออกแบบ สร้าง และติดตั้งเครื่อง PVD Inline Sputtering System กับ บริษัท ฮ. โดยวิธีพิเศษ ซึ่งตามสัญญาจ้างระบุว่า บริษัท ฮ. ตกลงจะออกแบบ สร้าง และติดตั้งเครื่อง PVD Inline Sputtering ที่ใช้ในการเคลือบผิวโลหะของเซลล์แสงอาทิตย์ แต่จากคำให้การของพนักงานรวม ๗ คน ที่ประชุมร่วมกับ นาย พ. ระบุว่า นาย พ. เป็นผู้สั่งการให้บุคคลทั้งหมดร่วมกันออกแบบ สร้าง และติดตั้งเครื่อง PVD Inline Sputtering System โดยบริษัท ฮ. ได้โอนเงินเพิ่มให้กับพนักงาน ๕ คน คือ นาย น. นาย ร. นาย ว. นาย ณ. และนาย ป. เป็นเงินประมาณร้อยละ ๒๕ ของจำนวนเงินเดือนที่ได้รับจากสถาบัน โดยการโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารของแต่ละคนตามที่ได้แจ้งไว้ในที่ประชุมตั้งแต่ตอนแรก สำหรับในส่วน of นาย ศ. และนาย ม. นั้น เนื่องจากในช่วงที่บุคคลทั้งสองลาออกจากสถาบัน บุคคลทั้งสองไปทำงานกับบริษัท ฮ. บุคคลทั้งสองจึงยังคงได้รับเงินค่าตอบแทนจากบริษัท ฮ. และเมื่อบุคคลทั้งสองกลับเข้ามาทำงานในสถาบันได้แล้ว ก็ยังคงรับเงินจากบริษัท ฮ. อยู่ การที่นาย พ. ซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ ได้เสนอหน่วยงานของรัฐขออนุมัติจ้างบริษัท ฮ. ออกแบบ สร้าง และติดตั้งเครื่อง PVD Inline Sputtering System โดยระบุเหตุผลที่ต้องจ้างโดยวิธีพิเศษว่า เพราะเป็นงานที่ต้องจ้างผู้มีฝีมือโดยเฉพาะ หรือผู้มีความชำนาญเป็นพิเศษ นาย พ. ย่อมจะต้องทราบว่า การออกแบบ สร้าง และติดตั้งเครื่อง PVD Inline Sputtering System จะต้องดำเนินการโดยพนักงานของบริษัท ฮ. ไม่สามารถนำงานดังกล่าวมาให้เจ้าหน้าที่ของสถาบันเป็นผู้ดำเนินการโดยใช้สถานที่และทรัพยากรของสถาบันได้ ดังนั้น การที่นาย พ. สั่งการให้เจ้าหน้าที่ของสถาบันทั้งหมด ๗ คน ดังกล่าวข้างต้น ทำงานออกแบบ สร้าง และติดตั้งเครื่อง PVD Inline Sputtering System โดยบริษัท ฮ. ไม่ต้องทำงานตามเงื่อนไขของสัญญา แต่หน่วยงานของรัฐ ได้จ่ายค่าจ้างครบถ้วนตามสัญญา การสั่งการดังกล่าวจึงเป็นลักษณะของการเอื้อประโยชน์ให้แก่ บริษัท ฮ. พฤติการณ์ถือเป็นการอาศัยโอกาส

ในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เป็นการจงใจกระทำละเมิด เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหาย จึงให้นาย พ. รับผิดคดีใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ ๖๐ ของความเสียหาย ตามมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

(๒) นาย น. ตำแหน่งผู้ช่วยนักวิจัย เป็นหนึ่งในเจ้าหน้าที่จำนวน ๗ คน ดังกล่าวข้างต้นที่เข้าประชุมร่วมกับนาย พ. และเป็นคณะกรรมการการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ ซึ่งเสนอให้หน่วยงานของรัฐจ้างเหมาบริษัท ฮ. ออกแบบ สร้าง และติดตั้งเครื่อง PVD Inline Sputtering System โดยวิธีพิเศษ ย่อมจะต้องทราบว่าการออกแบบ สร้างและติดตั้งเครื่อง PVD Inline Sputtering System จะต้องดำเนินการโดยพนักงานของบริษัท ฮ. แต่เมื่อได้รับคำสั่งจาก นาย พ. ให้ประสานงานกับพนักงานทั้งหมดที่เข้าร่วมประชุมกับนาย พ. ว่าจะได้รับเงินเพิ่มคนละ ๒๕ % ของเงินเดือนที่ได้รับจากสถาบัน นาย น. ยังเป็นผู้รับผิดชอบในการรวบรวมเลขที่บัญชีธนาคารของกลุ่มพนักงานดังกล่าวทั้งหมดให้แก่ บริษัท ฮ. โดยนาย น. ได้รับเงินเพิ่มพิเศษ ๒๕ % ของเงินเดือนด้วย นอกจากนี้ยังเป็นผู้จัดทำบันทึกขออนุมัติจ้างเหมาและจ่ายค่าตอบแทนให้กับนาย ศ. และนาย ม. โดยระบุว่า เป็นผู้ออกแบบและเขียนแบบเครื่องจักรต้นแบบในโครงการของสถาบัน การกระทำของนาย น. ที่มีได้โต้แย้งหรือคัดค้านคำสั่งของนาย พ. ที่ให้ดำเนินงาน ซึ่งเป็นงานที่ได้มีการว่าจ้างให้บริษัท ฮ. เป็นผู้ดำเนินการแล้วตลอดจนยังให้ความช่วยเหลือในทุกขั้นตอนจนทำให้บริษัท ฮ. ได้รับค่าจ้างเต็มตามสัญญา อีกทั้ง ยังยินยอมรับเงินเพิ่มพิเศษจากบริษัท ฮ. จึงเป็นลักษณะของการเอื้อประโยชน์ให้แก่บริษัท ฮ. พฤติการณ์ถือเป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เป็นการจงใจกระทำละเมิด เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐ ได้รับความเสียหาย จึงให้นาย น. รับผิดคดีใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ ๑๐ ของความเสียหาย ตามมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

(๓) เจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย นาย ร. นาย ว. นาย ณ. นาย ป. นาย ศ. และนาย ม. ข้อเท็จจริงปรากฏว่า บุคคลดังกล่าวทั้งหมดได้เข้าร่วมประชุมกับนาย พ. และเมื่อได้รับคำสั่งจากนาย พ. ให้ทำงานเกี่ยวกับการออกแบบ สร้าง และติดตั้งเครื่อง PVD Inline Sputtering System และให้ได้รับเงินเพิ่มพิเศษจากบริษัท ฮ. เป็นเงินประมาณร้อยละ ๒๕ ของจำนวนเงินเดือนที่ได้รับจากหน่วยงานของรัฐโดยการโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารของแต่ละคนตามที่ได้แจ้งไว้ในที่ประชุมตั้งแต่ตอนแรก ทั้งที่งานที่ดำเนินการหน่วยงานของรัฐได้ทำสัญญาจ้างให้บริษัท ฮ. เป็นผู้ดำเนินการแล้ว เมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย ร. เป็นคณะกรรมการจัดจ้างโดยวิธีพิเศษ ซึ่งเสนอให้หน่วยงานของรัฐจ้างเหมาบริษัท ฮ. ออกแบบ สร้าง และติดตั้งเครื่อง PVD Inline Sputtering System โดยวิธีพิเศษ นาย ว. เป็นกรรมการตรวจรับ การจ้างเหมาบริษัท ฮ. นาย ศ. และนาย ม. ได้รับเงินเดือนทั้งจากบริษัท ฮ. และหน่วยงานของรัฐ สำหรับนาย ณ. และนาย ป. ได้รับเงินเพิ่มพิเศษจากบริษัท ฮ. การที่บุคคลทั้งหมดเกี่ยวข้องและอยู่ในที่ประชุมร่วมกัน น่าเชื่อได้ว่า บุคคลดังกล่าวทราบว่า งานที่ดำเนินการเป็นงานที่สถาบันจ้างบริษัท ฮ. ดำเนินการออกแบบ สร้าง และติดตั้งเครื่อง PVD Inline Sputtering System เมื่อได้รับคำสั่งให้ดำเนินงานดังกล่าวไม่ปรากฏว่า มีการโต้แย้งหรือคัดค้าน แต่ได้ยินยอมปฏิบัติตามรวมทั้งยินยอมรับเงินเพิ่มพิเศษทำให้งานตามสัญญาจ้างที่บริษัท ฮ. ต้องดำเนินการสำเร็จและบริษัท ฮ. ได้รับค่าจ้างเต็มตามสัญญาโดยไม่ต้องใช้พนักงานของตนในการทำงานแต่อย่างใด พฤติการณ์ถือเป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เป็นการจงใจกระทำละเมิด เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐ ได้รับความเสียหาย จึงให้นาย ร. นาย ว. นาย ณ. นาย ป. นาย ศ. และนาย ม. รับผิดคดีใช้ค่าเสียหายในอัตราคนละร้อยละ ๕ ของความเสียหาย ตามมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒. กรณีนาย พ. มีพฤติการณ์ร่วมกับบุคคลอื่นในการขายเศษ Sputtering Target ชนิด Silver ซึ่งเป็นพัสดุของหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มีควรได้

ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อปลายปี ๒๕๔๗ สถาบัน ได้จัดเก็บเศษ Sputtering target ชนิด Silver ที่เหลือจากการใช้งานรวมกันไว้จำนวนหนึ่ง ต่อมาปรากฏว่า นาย ว. ได้นำเศษวัสดุดังกล่าวไปขายโดยมิได้ปฏิบัติตามขั้นตอนหรือระเบียบวิธีปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐ และนำเงินที่ขายได้เข้าบัญชีส่วนตัวของ นาย พ. เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐ ได้รับความเสียหาย ซึ่งพิจารณาการกระทำและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

๒.๑. นาย พ. ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการ มีหน้าที่รับผิดชอบดูแลสถาบัน ปรากฏว่านาย พ. ในฐานะผู้บังคับบัญชาในขณะนั้นได้อนุมัติให้นาย ว. นำเศษ Sputtering Target ชนิด Silver ซึ่งเป็นทรัพย์สินของสถาบันไปขาย และเมื่อขายได้แล้วมีการนำเงินจำนวน ๗๖๖,๑๓๙ บาท เข้าบัญชีส่วนตัวของนาย พ. โดยไม่นำเงินดังกล่าวส่งเป็นทรัพย์สินของสถาบัน ซึ่งไม่สามารถนำมาใช้จ่ายได้ การใช้จ่ายเงินต้องปฏิบัติตามระเบียบสถาบัน ว่าด้วยการเงินและบัญชี พ.ศ.๒๕๔๙ เมื่อปรากฏว่า เงินที่ได้จากการขายเศษวัสดุดังกล่าวมิได้นำส่งเข้าเป็นรายได้ของหน่วยงานของรัฐ แม้จะมีการอ้างว่านำเงินบางส่วนไปใช้ในกิจการของสถาบันแต่ปรากฏว่ามีเงินบางส่วนที่ไม่ปรากฏหลักฐานว่า นำไปใช้เพื่อการใด พฤติการณ์ถือเป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เป็นการจงใจกระทำละเมิด เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหายจึงให้นาย พ. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ ๘๐ ของความเสียหายจำนวน ๗๖๖,๑๓๙ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๖๑๒,๙๑๑.๒๐ บาท ตามมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙

๒.๒ นาย ว. ผู้ช่วยนักวิจัยข้อเท็จจริงปรากฏว่า สถาบัน ได้เริ่มใช้งาน Sputtering Target ชนิด Silver โดยในขั้นตอนการใช้งาน Sputtering Target ชนิด Silver นั้น จะสามารถใช้งานได้เพียงร้อยละ ๗๐ ของ Sputtering Target ชนิด Silver จำนวน ๑ ชิ้น ซึ่งในทางปฏิบัติก็จะมีเศษ Sputtering Target ชนิด Silver เหลือจากการใช้งานร้อยละ ๓๐ ต่อ Sputtering Target ชนิด Silver จำนวน ๑ ชิ้น จึงทำให้ทางสถาบัน เก็บรวบรวมเศษ Sputtering Target ชนิด Silver ไว้จำนวนหนึ่ง โดยนาย ว. ได้เป็นผู้นำไปขายและเมื่อได้เงินจากการขายเศษ Sputtering Target ชนิด Silver ดังกล่าว นายว. ให้การว่าได้โอนเงินจากการขายให้นาย พ. โดยมีการบันทึกบัญชีไว้เป็นหลักฐาน ซึ่งมีนาย ว. เป็นผู้จัดทำขึ้น และบัญชีดังกล่าวจะมีการบันทึกยอดเงินที่เป็นรายรับ รายจ่าย และเงินคงเหลือ ซึ่งเงินดังกล่าว จะถูกนำมาใช้เป็นเงินกองกลางของสถาบัน โดยมีได้นำเงินส่งให้หน่วยงานของรัฐตามข้อบังคับและระเบียบของทางราชการ การนำเงินรายได้ของสถาบันดังกล่าวไปใช้จ่ายโดยมิได้ปฏิบัติตามระเบียบและขั้นตอนของทางราชการไม่สามารถกระทำได้ เมื่อปรากฏว่าคงมีเงินบางส่วนเท่านั้นที่อ้างว่านำไปใช้ในงานของสถาบัน แต่บางส่วนไม่สามารถระบุได้ พฤติการณ์ถือการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เป็นการจงใจกระทำละเมิด เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหาย จึงให้นาย ว. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหายจำนวน ๗๖๖,๑๓๙ บาท คิดเป็นเงินจำนวน ๑๕๓,๒๒๗.๘๐บาท ตามมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๓. กรณีนาย พ. ไม่ดำเนินการเรียกร้องค่าเสียหายจากบริษัท ด. ที่เป็นผู้ออกของและขนส่งเครื่อง VHF Generator และได้ทำเครื่อง VHF Generator ของหน่วยงานของรัฐสูญหายไป

ตามสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ สถาบัน ได้ดำเนินการจัดซื้อเครื่อง VHF Generator พร้อมอุปกรณ์จำนวน ๕ ชุด จากบริษัท เอ โดยสถาบันได้ว่าจ้างให้บริษัท ด. เป็นผู้ดำเนินการผ่านพิธีการทางศุลกากรและออกของ ต่อมาในวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ พัสตุที่สถาบัน

สั่งซื้อเดินทางมาถึงสนามบินและบริษัท ด. ได้นำพัสดุดังกล่าวส่งถึงสถาบัน ในวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ เวลาประมาณ ๑๗.๐๐ น. โดยนาย ว. เป็นผู้ลงนามรับพัสดุ ต่อมาในภายหลังนาย น. ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการสั่งซื้อสินค้าดังกล่าวตรวจพบว่า สินค้าที่นำส่งไม่ครบโดยขาดเครื่อง VHF Generator จำนวน ๒ เครื่อง จึงได้แจ้งให้บริษัท เอ ทราบ และดำเนินการตรวจสอบพบว่า สินค้าส่งจากประเทศสหรัฐอเมริกาไปยังประเทศสิงคโปร์ และต่อมายังประเทศไทยถึงสนามบินถูกต้องครบถ้วน เอกสารการขนส่งยืนยันตรงกันโดยน้ำหนักสินค้ารวม ๒๕๗ กิโลกรัม แต่พบว่าสินค้านี้เมื่อเดินทางออกจากสนามบินแล้วมีการหยุดพักค้างคืนในระหว่างการดูแลของบริษัท ด. ทำให้บริษัทประกันภัยปฏิเสธที่จะรับผิดชอบสินค้าที่สูญหายเนื่องจากสินค้าได้เดินทางถึงสนามบินถูกต้องครบถ้วน พันธการความรับผิดชอบของบริษัทประกันภัยแล้ว ต่อมาปรากฏว่า ได้มีการประชุมร่วมกันระหว่างผู้แทนของสถาบัน ได้แก่ นาย พ. นาย น. ผู้แทนบริษัท เอ (ประเทศไทย) และผู้แทนบริษัท เอ (สิงคโปร์) ผลการประชุมสรุปได้ว่าบริษัท เอ (สิงคโปร์) และสถาบันจะรับผิดชอบมูลค่าของเครื่อง VHF Generator ที่หาย ๒ เครื่อง ฝ่ายละ ๑ เครื่อง มูลค่าฝ่ายละประมาณ ๗๐๐,๐๐๐ บาท โดยในส่วนของสถาบัน นาย พ. และนาย น. ได้ใช้วิธีการสร้างหลักฐานการซ่อมแซมอุปกรณ์ภายในสถาบันเป็นเท็จ และนำเงินมาจัดซื้อเครื่อง VHF Generator เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐ ได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๖๓๗,๗๒๐ บาท ซึ่งพิจารณาการกระทำและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้ ดังนี้

๓.๑. นาย พ. ผู้ช่วยผู้อำนวยการ มีหน้าที่ให้รับผิดชอบดูแลสถาบัน ข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาย พ. ได้ร่วมประชุมหรือเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาคำสั่งซื้อ VHF Generator ที่สูญหายไปจำนวน ๒ เครื่อง นั้น โดยในการประชุมมีผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วยผู้แทนสถาบัน ได้แก่ นาย พ.และนาย น. ผู้แทนบริษัท เอ (ประเทศไทย) และผู้แทนบริษัท เอ (สิงคโปร์) ผลการประชุมสรุปได้ว่า บริษัท เอ (สิงคโปร์) และสถาบันจะรับผิดชอบมูลค่าของเครื่อง VHF Generator ที่หายไป ๒ เครื่อง ฝ่ายละ ๑ เครื่อง มูลค่าฝ่ายละประมาณ ๗๐๐,๐๐๐ บาท โดยในส่วนของสถาบัน นาย พ. และนาย น. ได้ใช้วิธีการสร้างหลักฐาน การซ่อมแซมเครื่อง RF Generator ที่อยู่ในความครอบครองของสถาบันพัฒนาเทคโนโลยีพลังงานแสงอาทิตย์ อันเป็นเท็จ โดยจัดทำบันทึกซ่อมเครื่อง RF generator เป็นเงินจำนวน ๖๓๗,๗๒๐ บาท ตามข้อบังคับคณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๓ และส่งเครื่องดังกล่าวให้บริษัท เอ (ประเทศไทย) ซ่อมแซม ทั้งที่เครื่องดังกล่าวมิได้เสียหรือใช้การไม่ได้แต่อย่างใด โดยนาย พ. เป็นผู้อนุมัติค่าใช้จ่ายซ่อมแซมครุภัณฑ์ ถือได้ว่าเป็นการจัดทำหลักฐานอันเป็นเท็จเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินจำนวน ๖๓๗,๗๒๐ บาท เพื่อนำไปซื้อเครื่อง VHF Generator จำนวน ๑ เครื่อง ตามที่ได้ตกลงไว้กับทางบริษัท เอว่าจะรับผิดชอบจัดหาฝ่ายละเครื่องเพื่อแทนเครื่อง VHF Generator ที่ขาดหายไป พฤติการณ์ถือเป็นการอาศัยโอกาสในการปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเอง หรือผู้อื่น เป็นการจงใจกระทำละเมิดเป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐ ได้รับความเสียหาย จึงให้นาย พ. รับผิดชอบใช้ค่าเสียหายในอัตราร้อยละ ๘๐ ของความเสียหายจำนวน ๖๓๗,๗๒๐ บาท คิดเป็นเงิน ๕๑๐,๑๗๖ บาท ตามนัยมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๓.๒. นาย น. ผู้ช่วยนักวิจัย ได้ร่วมประชุมหรือเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาคำสั่งซื้อ VHF Generator ที่สูญหายไปจำนวน ๒ เครื่องนั้น โดยการสั่งซื้อของสถาบันนั้นจะดำเนินการเป็นค่าซ่อมเครื่อง RF Generator ที่อยู่ในความครอบครองของสถาบันแทน และจัดทำบันทึกซ่อมเครื่อง RF generator ตามข้อบังคับว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๓ แต่ปรากฏว่าบริษัท เอ (ประเทศไทย) ไม่ได้ซ่อมเครื่องดังกล่าวแต่อย่างใด โดยนาย น. ได้ดำเนินการขออนุมัติค่าใช้จ่ายซ่อมแซมครุภัณฑ์ ถือได้ว่าเป็นการกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินจำนวน ๖๓๗,๗๒๐ บาท เพื่อนำไปซื้อเครื่อง VHF Generator จำนวน ๑ เครื่อง ตามที่ได้ตกลงไว้กับทางบริษัท เอว่าจะรับผิดชอบจัดหาฝ่ายละเครื่องเพื่อแทนเครื่อง VHF Generator ที่ขาดหายไปมิได้มีเจตนาจะซ่อมเครื่อง RF generator ดังกล่าวจริงตามวัตถุประสงค์ของข้อ ๒๓ ตามข้อบังคับว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่กำหนดว่า “การจ้างโดยวิธีพิเศษ

แก่การจ้างครั้งหนึ่ง ซึ่งมีราคาเกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ให้กระทำได้เฉพาะกรณีหนึ่งกรณีใด ดังต่อไปนี้ (๒) เป็นงานจ้างซ่อมพัสดุ ที่จำเป็นต้องถอดตรวจให้ทราบความชำรุดเสียหายก่อนจึงจะประเมินค่าได้ เช่น งานจ้างซ่อมเครื่องจักร เครื่องมือกล เครื่องยนต์ เครื่องไฟฟ้า เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ หรือครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์ เป็นต้น” พหุติการณ์ถือเป็นการอาศัยโอกาสในการ ปฏิบัติหน้าที่แสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เป็นการจงใจกระทำละเมิด เป็นเหตุให้สถาบันได้รับความเสียหายเป็นเงินจำนวน ๖๓๗,๗๒๐ บาท จึงให้นาย น. รับผิดชดใช้ค่าเสียหาย ในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหายจำนวน ๖๓๗,๗๒๐ บาท คิดเป็นเงิน ๑๒๗,๕๔๔ บาท ตามมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๓.๓. เจ้าหน้าที่พัสดุประกอบด้วย นาง ธ. นางสาว ผ.และนาง ช. มีหน้าที่จัดทำเอกสาร ประกอบการดำเนินการจ้างบริษัท เอ (ประเทศไทย) ซ่อมเครื่อง RF generator เสนอนาย พ. อนุมัติตามข้อบังคับ ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า บุคคลทั้งสามดังกล่าวทราบข้อเท็จจริงว่า เครื่อง RF generator ที่มีการเสนอขอซ่อมไม่ได้เสีย แต่เป็นกรณีที่นาย พ. และนาย น. ต้องการได้เงินค่าซ่อมเครื่อง RF generator จำนวน ๖๓๗,๗๒๐ บาท ไปซื้อเครื่อง VHF Generator จำนวน ๑ เครื่อง ทดแทนเครื่อง VHF generator ที่สูญหายไป พหุติการณ์ยังถือไม่ได้ว่าเจ้าหน้าที่ทั้งสามดังกล่าวได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ อย่างร้ายแรงจึงไม่ต้องรับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

๓.๔. คณะกรรมการตรวจรับพัสดุประกอบด้วย นาย ต. นาย ว. และนาง ภ. มีหน้าที่ ตรวจรับพัสดุ ณ ที่ทำการของผู้ใช้พัสดุนั้น หรือสถานที่ซึ่งกำหนดไว้ในเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการพัสดุ ตรวจรับพัสดุ ให้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักฐานที่ตกลงกันไว้ เมื่อตรวจถูกต้องแล้ว ให้รับพัสดุไว้และถือว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้างได้ส่งมอบ พักตร์ถูกต้องครบถ้วนตั้งแต่วันที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างนำพัสดุนั้นมาส่งแล้วมอบแก่เจ้าหน้าที่พัสดุพร้อมทั้งหลักฐาน การตรวจรับข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าคณะกรรมการตรวจรับพัสดุดังกล่าวได้ทราบถึงกรณีเครื่อง VHF Generator ที่สั่งซื้อสูญหายไป ๒ เครื่อง และไม่ทราบถึงพหุติการณ์ของ นาย พ. และนาย น. ที่จัดทำเรื่องการซ่อมเครื่อง RF generator เติงขึ้นเพื่อนำเงินค่าซ่อมไปจัดซื้อเครื่องแทนเครื่อง VHF Generator ที่สูญหายไป เมื่อปรากฏว่า คณะกรรมการตรวจรับพัสดุทั้งสามคนได้ดำเนินการตรวจรับเครื่อง VHF Generator จำนวน ๕ เครื่อง ถูกต้องตามใบสั่งซื้อ พหุติการณ์ยังถือไม่ได้ว่าเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชดใช้ ค่าสินไหมทดแทน

๓.๕. คณะกรรมการตรวจรับงานซ่อมเครื่อง RF generator ประกอบด้วย นาย ต. นาย ว. และนาง ภ. มีหน้าที่ตรวจรับพัสดุให้ถูกต้องครบถ้วนตามหลักฐานที่ตกลงกันไว้ตามเอกสารใบสั่งจ้างซ่อม ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่า คณะกรรมการตรวจรับงานซ่อมเครื่อง RF generator ดังกล่าว ได้ทราบถึงพหุติการณ์ของนาย พ. และนาย น. ที่จัดทำเรื่องการซ่อมเครื่อง RF generator เติงขึ้น เพื่อนำเงินค่าซ่อมไปจัดซื้อเครื่องแทนเครื่อง VHF Generator ที่สูญหายไป เมื่อปรากฏว่า คณะกรรมการตรวจรับงาน ซ่อมเครื่อง RF generator ทั้งสามคนได้ดำเนินการตรวจรับเครื่อง RF generator ถูกต้องตามใบสั่งจ้างซ่อมแซมครุภัณฑ์ และส่งมอบเครื่อง RF generator ภายในระยะเวลาที่กำหนด พหุติการณ์ยังถือไม่ได้ว่าเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง จึงไม่ต้องรับผิดชดใช้ ค่าสินไหมทดแทน

เนื่องจากสำนวนการสอบสวนในเรื่องนี้มีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับความเสียหายหลายคน และจากการตรวจสอบเบื้องต้น ปรากฏว่ายังมีได้มีการสอบปากคำและให้โอกาสเจ้าหน้าที่บางคนได้ชี้แจง ข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐาน เช่น นาย น. นาย ว. นาย ณ. นาย ป. นาย ศ. นาย ม. เจ้าหน้าที่พัสดุ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เป็นต้น จึงขอให้หน่วยงานของรัฐตรวจสอบว่า ยังมีได้สอบปากคำเจ้าหน้าที่ ที่ต้องรับผิดชอบผู้ใดและให้โอกาสเจ้าหน้าที่ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอ และเป็นธรรมตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของ

เจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ก่อนออกคำสั่งเรียกให้ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทนและหากปรากฏข้อเท็จจริง

พยานหลักฐานใดที่จะทำให้ความเห็นของกระทรวงการคลังเปลี่ยนแปลงไปก็ให้ส่งเรื่องให้กระทรวงการคลัง
พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

ผู้ย่อ นางสาวสายฝน โชชัย นิติกรชำนาญการ

ผู้ตรวจ ๑. นางสาวสุธาทิพย์ กิตติเกษมศิลป์ รก.ชช

